

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж г 331/2014
10.12.2014. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача П.А. из М., чији је пуномоћник Д.П. В., адвокат из М., поводом захтева ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Нишу Р4 Г. 290/14 од 14.11.2014. године, у седници одржаној 10.12.2014. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба предлагача П.А. и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Апелационог суда у Нишу Р4 Г. 290/14 од 14.11.2014. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Апелациони суд у Нишу је решењем Р4 Г. 290/14 од 14.11.2014. године, одбио као неоснован захтев предлагача П.А. којим је тражио да суд утврди да му је у парничном поступку који се води пред Основним судом у Мајданпеку у предмету П.бр. 713/12 повређено право на суђење у разумном року, да се одреди рок од шест месеци за окончање наведеног поступка, а предлагачу досуди новчана накнада у износу од 60.000,00 динара и накнада трошкова поступка.

Против наведеног решења предлагач је благовремено изјавио жалбу због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о жалби предлагача, на основу члана 86 став 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 116/08 ... 101/13), Врховни касациони суд је испитао побијано решење, применом члана 386., у вези члана 402. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14), на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ бр. 25/82 ...

„Службени гласник РС“ број 46/95 ... 55/14), на чију примену упућује члан 8в Закона о уређењу судова, па је нашао да је жалба предлагача неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд, као другостепени суд у овом поступку, пази по службеној дужности.

Према разлозима побијане одлуке предлагач је поднео Апелационом суду у Нишу захтев за заштиту права на суђење у разумном року у парничном поступку који се води пред Основним судом у Мајданпеку П. бр. 713/12, те је тражио да се утврди да му је повређено право на суђење у разумном року, да се одреди рок од шест месеци у коме ће се окончати тај парнични поступак, да му се одреди накнада због повреде права на суђење у разумном року у износу од 60.000,00 динара и да му се накнаде трошкови тог поступка. У захтеву се, поред осталог, наводи да је предлагач поднео 13.08.2012. године тужбу ради својине и чинидбе против тужених М.С. и Д.И. пред Основним судом у Неготину – Судска јединица Мајданпек, ради утврђења права својине и чинидбе, те како је поступак још у току и протекло је 7 година, то предлагач подноси овај захтев.

Поступајући по захтеву предлагача у смислу члана 8а и 8б Закона о уређењу судова, Апелациони суд у Нишу је прибавио списе Основног суда у Мајданпеку П.бр. 713/12, па је увидом у исте утврдио да је тужилац, овде предлагач, 13.08.2012. године поднео тужбу Основном суду у Неготину - Судска јединица у Мајданпеку против М.С. и Д.И. ради поништаја уговора о купопродаји стана који је закључен између тужених, утврђивање права својине тужиоца на предметном стану и обавезивање првотужене М.С. да исти стан напусти и престане са његовим коришћењем, као и да им се накнаде трошкови парничног поступка. Тужене су тужбу примиле 07.09.2012. године. Првотужена је 06.09.2012. године поднела одговор на тужбу са противтужбом којом је тражила да суд утврди да је она са тужиоцем сувласница уделом од 1/2 на основу заједничког стицања током трајања ванбрачне заједнице на предметном стану, као и покретних ствари које се налазе у њему. Одговор на тужбу са противтужбом првотужене достављен је тужиоцу 20.02.2013. године. На рочишту одржаном 10.05.2013. године тужилац је повукао тужбу у ставу 3. петитума исте, а друготужена Д. је признала тужбени захтев тужиоца. На овом рочишту првостепени суд је одредио временски оквир за окончање поступка од једне године и шест месеци и решење о спајању противтужбе првотужене са овом тужбом. Након тога, било је заказано још 7 рочишта током 2013. и 2014. године. Последње рочиште заказано је за 15.12.2014. године. До момента доношења побијаног решења парнични поступак није окончан.

Врховни касациони суд налази да је Апелациони суд у Нишу анализом дужине трајања поступка као и предузетих процесних радњи од стране суда и понашања тужиоца, овде предлагача, у тој правној ствари, правилно оценио да нису испуњени услови за заштиту права на суђење у разумном року.

Наиме, према члану 32. став 1. Устава Републике Србије свако има право да му независтан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама

против њега. Према члану 86 Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова, на поступак за заштиту права на суђење у разумном року, сходно се примењују одредбе које регулишу ванпарнични поступак. Закон о ванпарничном поступку одредбом члана 30. став 2. упућује на сходну примену Закона о парничном поступку, који у члану 10. прописује да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року, да се поступак спроведе без одуговлачења, у складу са претходно одређеним временским оквирима за предузимање парничних радњи и са што мање трошкова.

Разумна дужина овог судског поступка представља оптимално време да се одлучи о праву странке које је спорно, да би се неизвесност отклонила а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује и правна сигурност странака. Међутим, оптимално потребно време за окончање поступка је релативна категорија, која се процењује у сваком конкретном случају на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступање суда, природе захтева односно значаја предмета спора за подносиоца захтева.

С обзиром на наведене критеријуме, Апелациони суд у Нишу је правилно утврдио да је наведени парнични поступак сложен, с обзиром да за предмет има утврђивање права својине и сусвојине, поништај купопродајног уговора, као и чинидба, па обухвата веома сложена чињенична и правна питања, чије правилно решавање захтева извођење већег броја доказа и у коме суд треба да одлучи о правима тужиоца и првотужене М. по основу стицања имовине у ванбрачној заједници и о више тужбених, односно противтужбених захтева. У конкретном случају ради се о предмету у коме није законом прописана хитност у поступању. Два рочишта на којима је требало извести доказе саслушањем странака одложена су у циљу концентрације доказа, односно истовременог саслушања и евентуалног суочавања странака, а одлагање рочишта предлагао је сам тужилац. Једно рочиште одложено је услед успостављања нове мреже судова у Републици Србији, а једно услед обуставе рада од стране адвоката. Имајући у виду да је на рочишту одржаном дана 10.05.2013. године одређен временски оквир за окончање првостепеног парничног поступка у трајању од једне године и шест месеци, а да је захтев за заштиту права на суђење у разумном року поднет пре истека тог временског оквира (захтев поднет 14.10.2014. године), то је правилно нашао првостепени суд да није дошло до повреде права тужиоца на суђење у разумном року и правилно одлучио када је одбио захтев тужиоца.

На основу изнетог, Врховни касациони суд налази да је Апелациони суд у Нишу правилно закључио да у наведеном парничном поступку који обухвата сложена чињенична и правна питања и који се води пред Основним судом у Мајданпеку нешто преко 2 године, предлагачу није повређено право на суђење у разумном року загарантовано Уставом Републике Србије и правилно одлучио када је одбио захтев за заштиту права на суђење у разумном року, сагласно члановима 8а и 8б Закона о уређењу судова. Са тог разлога без утицаја је жалбени навод предлагача да он није допринео одуговлачењу поступка. Није основан ни његов жалбени навод да временски оквир у овом поступку није испоштован, а код чињенице да је захтев за заштиту права на суђење у разумном року поднет 14.10.2014. године пре истека овог временског рока.

Из наведених разлога, неосновано жалбом предлагач побија одлуку Апелационог суда у Нишу.

Врховни касациони суд је оценио све наводе у жалби предлагача, али је нашао да су неосновани и не утичу на правилну одлуку Апелационог суда у Нишу.

На основу члана 401. тачка 2. Закона о парничном поступку и члана 86 став 3. и 86. Закона о уређењу судова, у вези члана 30. став 2. ЗВП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци у ставу првом.

Одлука као у ставу другом изреке је донета применом одредбе члана 165. став 1. ЗПП, у вези са чланом 28. ЗВП, имајући у виду да предлагач није успео у жалбеном поступку, те му стога не припада накнада за трошкове другостепеног поступка.

**Председник већа – судија
Предраг Трифуновић, с.р.**